

יונה סופר (בחליפה שחורה, באמצע) בדרכה לאולם בית המשפט. מימנה: המישינה לפרקליט המדינה, גבריאל בך. צד שמאל בתמונה צועד שומרי-הראש המשטרתי שלה.

שרף: (טיפת ארס בקולו): והוא לא אמר לך למה?
סופר: לא.
שרף: אולי את, כעורכת-דין, היית יכולה להניח שהוא מוסר לך דבר שאין הוא מוסמך למסור?
סופר: לא. לא חשבתי כך אף רגע. לא חשבתי שהוא לא מוסמך, והוא גם הס' ביר לי למה ומדוע.
שרף: מה תפקידו של איש זה?
 כאן התרום ממושב גבריאל בך, אשר לא התנגד לשום שאלה עד לאותו הרגע. שרף התיישב אוטומטית. גבריאל בך הסביר לבית-המשפט כי באופן כללי אין הוא רר צה להפריע למהלך החקירה-הנדנית, אך בי שלב כזה אין הוא יכול שלא להתערב. הוא הביע תמיחה על כיוון החקירה-הנדינית, דית, העיר שלשאלות שנשאלו עד כה אין תפקיד ושייכות להבהרת הענין.
שרף: העדה מחאונת על שחיתות. אני רוצה להוכיח שהיא עצמה שותפת לאותה שחיתות, אם לא יוצרת אותה בעצמה. כי לכל ידיעה שפקיד ממשלתי מוסר בבית-קפה, יש ריח מאוד מסויים.

דושיבת עורכי-הדין ירעה

שוב: תפנית חדה לנושא חדש במהלך המשפט:
שרף: אני מבין ממה שאמרת, שלכל אלה שרשומים ביומן, לכל אלה, סיפרת על העיסקה של מתן השוחד, לכך אחד מהם.
סופר: כן, אדוני
שרף: על מתן שוחד לשופט מלחי?
סופר: יש כאלה שסיפרתי...
שרף: לא — לא — לא! אני רוצה — בקשה לבית-המשפט, כשאני אומר לכל אלה, אני מתכוון לכל אחד מאלה.
סופר: כן, אדוני.
שרף: לכל אחד אמרת את הסך...
סופר: לא אמרתי.
שרף: למה?
סופר: ככה.
שרף: לכל אחד סיפרת על עיסקת מתן שוחד לשופט מלחי. והנגינה היא על שתי המילים: שוחד והשופט מלחי.
סופר: יש להבדיל בין שוחד והשופט מלחי במקרה זה. היו כאלה שנקבתי בשמו של השופט מלחי, והיו כאלה שאמרתי ש'נתתי שוחד לשופט כמו ידי, מבלי להזכיר את השם'.
שרף: לאף אחד לא אמרת שאת תיחכת בשוחד?
סופר: יש כאלה שסיפרתי להם יותר פרטים, אבל לא נקבתי סכום לאף אחד.
בקר: הוא שואל אם תיחכת.
סופר: אמרתי להם שאני תיווכתי.
שרף: לכולם, לחלק, לא לאף אחד?
 ... האם יתכן שלאחד מאלה, יש כן חי + 1 שמות, היינו 19. האם יתכן שלפחות לאחד מהם נקבת בסכום?
סופר: לא נקבתי לאף אחד בסכום. אני שים לא רצו לשמוע...
שרף: האם נקבת באוזני אחד מאלה בסכום של דמי-תיווך שקיבלת בתיווך ה' שוחד?
סופר: אם אמרתי, או אמרתי שקיבלתי חבילות אוכל.
בקר: האם נקבת בסכום?
סופר: לא נקבתי בסכום, כי לא היה דבר כזה.
בקר: זאת אמרת שלא קיבלת דמי-תיווך בכלל?
סופר: בטח שלא, רק חבילות אוכל.
שרף: תוך אותו זמן, מרץ-אפריל '61, ועד שהודעת לשופט אייזנברג ב-11.11.65, — הכחשת בפני מישהו שנתת שוחד?
סופר: לא הכחשתי. ביקשתי פרטים נור-ספים.

ליווי כבוד

סופר: להקריא את זה?
שרף: כן.
סופר: רציתי פרטים על פרשת השוחד. רציתי שבנדב יגיד שזה השופט מלחי.
בקר: מה היה כתוב בפיסקה ו'?
סופר: פיסקה ו' של התכונה של בנדב: שוב הראתה הגברת סופר את ההצהרה של הווג דיגמן ד"ר מורחי. טענה כי כל ה' עולם מושחת. אבל שברור לה שכנראה מר אבני, שנוהג לקחת שוחד, לקח עבור חוותי דעתו במשפט. השיחה עם ד"ר מורחי מג' מתה היתה להביא לשינוי חוותי-הדעת. בי פגישה נוספת לפני עדים אמרה גברת סופר, בין היתר, שהיא עצמה נתנה 5000 לירות לשופט בתל-אביב, וקיבלה עבור זה 500 ל'.
שרף: זו פיסקה ו'?
סופר: כן.
שרף: אבני זה שנזכר הוא עוזרו של ד"ר מורחי, מלישכת הבריאות בעכו?
סופר: כן.
בקר: בקשר לפיסקה ו' זו, מה היתה תשובתך?
סופר: לא הכחשתי בתשובתי ללישכת עורכי-הדין באף מילה אחת את מתן ה' שוחד. רק הצבעתי מה שבנדב הביא בי פיסקה ו' עד כדי כך מסולף, שזה רחוק מאד מהאמת. ואדרבה, ביקשתי פרטים, חשבתי שיבוא הש'... רציתי שבנדב יגיד שזה השופט מלחי.

שחוד-קומיסיון

יום הראשון חזף. יונה סופר נשמה לרווחה. היא עמדה במאמץ, ורק לי עיתים רחוקות עלה על שפתי הסניגור חיוך של הישג. למזלה, יכלה לצפות למנוחה ממושכת של יום ישישי ושבתי, לפני שתצ' טוך לעלות שוב על דוכן העדים. אך בשבת עזבה אותה שלווה, כאשר דימתה לעצמה שכוחות-האופל של העולם הזה כיתרו אותה. המילים הראשונות ש' השמיעה ביום ראשון היו: "האם אפשר ל' שבת?" והנשיא בקר השיב לה: "כן, אפי-שר לשבת".
 גם הפעם עניינו את שרף עיסקי שוחד, אך לאו דווקא בהקשר לשופט מלחי. הוא הציג מכתב של יונה סופר עצמה למנכ"ל משרד הפנים, בו התלוננה על פקיד ממסל' תי שקשר קשר כדי להעביר את הייצוג ה' משפטי של המועצה המקומית עיבלין ממנה לעורכי-דין אחר תמורת כמה אלפי לירות.
שרף: אני מבקש לדעת מי הפקיד הזה.
בך (קם ממקומו): זה לא רלבנטי...
סופר (מפסיקה את בך, כשחיוך מרחף על שפתיה): מר אלקיים ממשרד המשפטים, שהמשרה עצרה אותה.
בך (מרוצה): אני מסיר את התנגדותי.
שרף: ההתנגדות תלויה בתשובה? טוב לדעת. (חוזר ופונה שוב לסופר, כשהוא קורא מתוך המכתב): הכחנה של "שולשלו" ו"קשר", שמעמי שמישהו קיבל שוחד?

סופר: כן, קיבל שוחד. עשו בירור ופיטרו את ראש המועצה. הוא כבר לא ראש המועצה של עיבלין בגלל המכתבים שלי, והוא גם שיכור.
שרף: מי קיבל שוחד? אלקיים? ראש המועצה?
סופר: ראש המועצה ואלקיים ועורך-הדין נחום כהן מחיפה. הם קיבלו קומיסיון גבוה בעד הסכם של חצי-מיליון לירות.
שרף: אבקש להתרכז. מי קיבל את ה' שוחד ממי?
יהודה כהן: היא אמרה קומיסיון...
סופר: אני לא אומרת שוחד. אני אור' מרת קומיסיון. ככה עובדים בחיפה.
יהודה כהן: לפני רגע, כשאמרת שר' חד, התכוונת לקומיסיון?
סופר: כן, התכוונתי לקומיסיון. ככה עובדים בחיפה עורכי-הדין והפקידים של בית-המשפט.
בך: היא אומרת עורכי-הדין...
בקר: מר בך, הימנע מהערות.
שרף: עורכי-הדין מחיפה הם חברי ל' מקצוע.
בך: אבקש מחברי לא להעיר את זה, כי לא התכוונתי לעורכי-הדין מחיפה.
סופר: לא כל עורכי-הדין, ולא כל ה' פקידים. יש עורכי-דין ופקידים מאד הגונים, שסובלים מזה מאד.
שרף: את אומרת שהקומיסיון שדיברת עליו הוא שוחד. קודם אמרת שוחד. אחר-כך אמרת קומיסיון. ולבקשת השופט כהן אמרת שהשוחד אמרת קודם התכוונת ל' קומיסיון. אני רוצה לדעת איך קומיסיון הופך לשוחד, או שוחד לקומיסיון?
מושה כהן: מתוך דברייך הבנתי שכך נוהגים בחיפה. האם לשוחד הם קוראים קומיסיון?
סופר: כבוד השופטים, זה נוהג ככה לתת קומיסיון.
שרף: מה?
סופר: לתת קומיסיון לפקידים שמביאים לקוח לעורך-דין.
בקר: זה מה שאת מכנה שוחד?
סופר: לא. מכניסים לי לפה.
שרף: לפי-דברייך קיבל קומיסיון אלקיים מעורך-דין נחום כהן תמורת שהביא לו את החוזה?
סופר: כן, אני בטוחה בזאת.
שרף: את בטוחה בזאת. בטוחה על סמך מה?
סופר: על סמך זה שאני בעצמי שילמתי קומיסיון לאלקיים.
שרף: כושיביא לך...
סופר: כושיביא לי לקוחות ויסדיר ענינים בבית-המשפט.
שרף: את חושבת שאם את שילמת גם נחום כהן?
סופר: אני בטוחה.
שרף: על סמך זה בלבד?
סופר: לא על סמך זה בלבד.
בקר: איך עורך-דין נותן כסף ככה...
סופר: זה לא מקרה אחד.

מושה כהן: ביחס למקרה הזה יש לך ידיעות נוספות, חוץ מהידיעה הכללית?
סופר: על המקרה הזה?
מושה כהן: כן.
סופר: הוא הכיר את ראש המועצה רק אצלי, באמצעותי.
שרף: מי הכיר לך את ראש המועצה?
סופר: קצין המחוז הכיר לי את ראש המועצה של עיבלין תור לקוח, בלי תשלום. גם ראש המועצה היה מבקש ממני תמיד 100 לירות. יש לי הוכחות.
שרף: פעם אחת או מספר פעמים?
סופר: כשהיה צריך.
סופר: פעם אחת יש באפשרותי להור' כיה. שלחתי לו מכתב וביקשתי 200 לירות. הוא הביא לי את המכתב חזרה וביקש לתקן ל-300. כלומר ה-100 יהיו בשבילו. הוא יביא את הכסף בזומונים, כך שהוא יוכל להוריד מאה לירות, וכך היה.
בקר: בתור שכר-סירותה או הוצאות?
סופר: ביקשתי הוצאות 200 לירות.
שרף: בלי פרוט?
סופר: עם פרוט מלא.
שרף: לאותם 200 לירות עם פרוט מלא הוספת עוד 100 לירות?
סופר: כן אדוני, וגם כך הפסדתי.
שרף: היו מקרים נוספים שנתת שוחד לראש המועצה?
סופר: הוא רצה, אבל לא היה לי ממה לתת.
שרף: הבנתי שאמרת לפני כמה רגעים ששילמת לראש המועצה שוחד בכמה מק' רים. במקרה אחד יש לך מכתב שאת יכולה להוכיח.
סופר: אני לא אמרתי דבר כזה.
שרף: כל אלה שמעו לא שמעו נכון?
סופר: אמרתי על אלקיים.
שרף: לא נכון.
בקר: את אמרת: גם ראש המועצה של עיבלין דרש ממני 100 לירות. פעם אחת אני יכולה להוכיח, כי שלחתי לו מכתב.
שרף: אני הבנתי מהקשר הדברים, ש' צריך היה להבין שמספר פעמים שילמת שר' חד, ורק פעם אחת אפשר להוכיח.
סופר: לא היה ממה.
בקר: (ממשיך לקרוא מתוך הפרוטוקול): גם ראש המועצה היה דורש ונתתי לו.
שרף: את רוצה לומר שאיש לא היה צריך להבין שיותר מפעם לא נתת לו?
סופר: ראש המועצה ביקש ממני יותר מפעמים, נתתי רק פעם אחת.
בקר: (קורא שנית): גם ראש המועצה דרש 100 לירות ונתתי לו פעם אחת אפשר ל' הוכיח. אפשר לשער שעוד פעמים.
סופר: יתכן שהוא קיבל עוד 20 לירות פעם, אני לא זוכרת בדיוק, הוא היה רב אתי תמיד בשביל כסף.
 לאן מובילות כל השאלות? היה מוקדם מדי לקבוע. השבוע הראשון היה רק הקדמה למבוא כללי. איך תיראה יונה סופר — ואיך ייראה השופט מלחי — כאשר חסתיים ההת' קפה הכללית — לא יכול היה איש לדעת.